

STORTINGET

Representantforslag 208 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug
og Lan Marie Nguyen Berg

Dokument 8:208 S (2022–2023)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug og Lan
Marie Nguyen Berg om legalisering av cannabis**

Til Stortinget

Bakgrunn

Det illegale cannabismarkedet skaper i dag store problemer, helt fra planten dyrkes av bønder kontrollert av narkokarteller, til uregulerte cannabisprodukter ender opp hos norske brukere. 5 pst. av den norske befolkningen har brukt cannabis de siste 12 månedene, ifølge Statistisk sentralbyrå.

Siden 2012 har 6 land, samt 21 amerikanske stater, legalisert og regulert besittelse av cannabis til personlig bruk, hvorav flere har legalisert og regulert salg og kultivering av cannabis. I tillegg la den tyske regjeringen i oktober 2022 frem sitt forslag om legalisering og regulering av cannabis.

Norge har gode erfaringer med regulering av rusmidler som alkohol (LOV-1989-06-02-27) og tobakk (LOV-1973-03-09-14). Gjennom aktiv bruk av virkemidler som åpningstider, vinmonopol, avgifter, nøytral innpakning og begrensninger på bruk i det offentlige rom har Norge satt gode rammer for å redusere skaden alkohol og tobakk har på brukere og samfunnet som helhet.

I motsetning til demokratisk regulert salg av alkohol og tobakk foregår salg av cannabis på det kriminelle og uregulerte markedet til alle døgnets tider. Det gjør at brukere ikke vet styrken på cannabisen de bruker, eller om det har blitt tilsatt andre og farligere stoffer som i

verste fall kan føre til skader og dødsfall fra det som i utgangspunktet er et stoff med langt lavere skadepotensiale. I tillegg går inntektene fra salg i dag til organisert kriminalitet og karteller som også bruker inntektene til å finansiere andre ulovlige aktiviteter. Det skattes heller ikke av disse inntektene direkte, som gjør at staten går glipp av skatteinntekter som blant annet kunne blitt brukt til forebygging og behandling av rusutfordringer som allerede eksisterer i samfunnet.

Legalisering og regulert omsetning av rusmidler som cannabis ufarliggjør heller ikke stoffet som foreslås regulert; det forsøker å skape tryggest mulig rammer for den bruken man vet vil forekomme uavhengig av stoffets lovlige status.

Tiår med ulovliggjøring har gjort lite for å stanse bruken av cannabis ut over å stigmatisere brukere, og bruken av stoffet har økt de siste tiårene på tross av stor innsats for å straffe brukere. I dag er stoffet lett tilgjengelig, og mange unge får tak i det enkelt over internett, via sosiale medier eller direkte kontakt med illegale formidlere.

Paradoksalt nok er medisinsk cannabis, som i dag er helt nødvendig og lovlig å bruke for enkelte pasientgrupper, svært utilgjengelig i Norge for pasienter. Flere må dra til land som Nederland for å få tak i medisinen sin, som for flere utgjør en stor økonomisk byrde. Det er også derfor viktig å tilgjengeliggjøre medisinsk cannabis på resept og økonomisk for de som har behov for denne medisinen i hverdagen.

Erfaringer fra cannabis viser at kunnskapen om skadevirkningene cannabis har på brukere, økte drastisk i Canada etter man kombinerte legalisering og regulering av cannabis med informasjonskampanjer. Informasjonskampanjer og utsalgssteder med kunnskapsbasert informasjon om risiko bidrar til å skape en mer

gjennomtenkt bruk for de som uansett vil bruke stoffet, enn om brukere får informasjon på nett eller fra andre kilder i fravær av informasjon fra offentlige instanser.

Det er heller ikke belegg for å hevde at legalisering og regulering av cannabis øker bruk i stor grad. Flere studier peker på at det er en svak økning i registrert bruk av cannabis etter legalisering, men det fremgår at det ikke nødvendigvis er kausalitet (Dills, Goffard, Miron, & Par-tin, 2021) (Taking stock of progress: Cannabis legalization and regulation in Canada). Det er også et solid kunnskapsgrunnlag for å hevde at legalisering tar store deler av de ulovlige markedenes andeler. Den totalt registrerte økningen i bruk er minimal, samtidig som salg fra regulerte utsalgssteder nesten når samme salgsnivå som de svarte markedene gjorde før legalisering. Legalisering og regulert omsetning kan derfor bidra til å flytte det som i dag er kriminelle handlinger, over i kontrollerte former, slik at skadevirkningene for den enkelte og samfunnet reduseres.

Skatteinntekter

I dag beskattes ikke inntekter fra salg av cannabis i Norge, fordi salg opererer illegalt. Salg av lovlig rusmidler, som alkohol og tobakk, skattlegges i dag. Om cannabis ble legalisert og regulert på en måte som også inkluderer skattlegging, ville den norske stat få økte inntekter. Det er vanskelig å fastslå med sikkerhet hvor mye statsinntekter vil øke, men ifølge estimater fra Pot i butikk (Rokkan, 2021) vil legalisering og regulering av cannabis med en alminnelig norsk skatte- og avgiftspolitikkk føre til 325 mill. kroner i økte inntekter til staten.

Forslagsstillerne ønsker å utrede om ulike modeller for strengt regulert omsetning kan bidra til å redusere skadevirkningene av rusbruk for enkeltindivider og samfunnet ellers.

Danmark har erfaring med en modell med nasjonal produksjon av cannabis for å sikre trygge og kvalitets-sikrede stoffer der man har kontroll på innholdet.

For å gi staten full kontroll over alle aspekter ved produksjon og salg slik at man kan sikre at arbeidsplasser og inntekter går tilbake til staten, kan det være et alternativ å opprette et statlig selskap for produksjon av cannabis, og en statlig monopolordning for utsalg. Forslagsstillerne ønsker derfor at en utredning også tar med slike modeller blant alternativene.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide et lovforslag som legaliserer og regulerer salg av små mengder og besittelse av små mengder cannabis til eget bruk.
2. Stortinget ber regjeringen utrede ulike modeller for strengt regulert produksjon og omsetning av cannabisprodukter i Norge, deriblant en statlig monopolordning.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at prosessene for å gi medisinsk cannabis på resept blir enklere, og at prisen på resepter blir økonomisk forsvarlig.

30. mars 2023

Rasmus Hansson

Kristoffer Robin Haug

Lan Marie Nguyen Berg